

Melléklet

megújulásról

A Biblia Szövetség folyóiratának melléklete

2006. évi III. számhoz

VÁLSÁGBAN VAN-E AZ EGYHÁZ?

(A Biblia Szövetség Fontos kérdések c. sorozatának előadásaként elhangzott 2006. szeptember 10-én, Budapesten, a Nagyvárad téri ref. templomban. Előadó: Sípos Ete Álmos lelkipásztor, a BSZ főtitkára)

Úgy gondoltuk, az idei Fontos kérdések sorozatot annak a fontos és időszerű témának tárgyalásával kezdjük, hogy valóban „Válságban van-e az egyház?”. Bizonyára sokan szívesebben felkiáltójelet használnának a címben, mégis – javaslom –, hogy egyelőre maradjunk a kérdőjel mellett.

Akik másként gondolják, azok jelek sokaságára hivatkoznak, melyek – szerintük – már válságjelekként értékelhetők. Miszerint: vészesen lecsökkent a templomlátogatók száma; fogy a templomba járó fiatalság; az egyház egyre inkább öregek aggmenházának benyomását kelti. Továbbá: az igehirdetések sok helyen kétségbeejtően semmitmondóak; az egyház egyre jobban összefonódik a világgal; a gyülekezeti élet sok helyen inkább nevezhető profitorientált vállalkozásnak, mint krisztusi szeretet-közösségnek; a belmisszió hatékonysága siralmasan gyenge; az egyház tagságának nagy többsége lelkileg közömbös emberekből verbuválódik; a gyülekezetek vezető testületeinek tagjai nem elkötelezett keresztények, közülük sokan a Bibliát sem ismerik, felekezeti identitásuk hiányzik. Az áldozatkészség hiánya miatt a gyülekezetek jelentős része az anyagi csőd szélén áll, miközben egyes egyházi vezetők helyenként nagy fizetéseket zsebelnek be, és puritán életvitellel nehezen vádolhatóak. Egyre több a panasz a lelkipásztorok úrhatnamságáról, arról hogy a lelkipásztorok az egyházközséget, az egyházi törvényeket megcsúfolva, valamint a gyülekezet tagjait megalázó basáskodással vezetik. A világ egyre nyíltabban vádolja az egyházakat azzal, hogy a gyülekezetek egy része szolgáltató intézménnyé silányult, ezért az sem véletlen, hogy a lelkészeket bizonyos politikai körök egyéni vállalkozóvá óhajtják minősíteni. Többen azt is szóvá teszik, hogy az egyházi újságjainkban és egyéb médiákban megjelenő írások, nyilatkozatok, a Biblia tanításától fényévnnyi távolságban vannak; és vasárnapról vasárnapra zavarosabb tanítást

olvashat az, aki még kezébe veszi sajtónk egyes termékeit.

Sokan kérdezik továbbá azt, hogy vajon nem a válság jelei azok a szakadások, melyeknek híre egyre gyakrabban felröppen a magyarországi vagy a kárpátaljai református egyházban, és ez immár témája a világi, sőt a nemzetközi híradásoknak is.

E vázlatos felsorolás után szeretnénk leszögezni azt, hogy – mivel az említett állítások tények és valóságosak, ezért – megfogalmazóikkal mi sem szeretnénk vitába szállni, azaz, a felsorolt jelek meglétét nem vitatjuk. De ugyanakkor azt is fontosnak tartjuk, hogy a felsorolt jelekből jó és igaz konzekvenciákat próbáljunk levonni.

Először arra a kérdésre keressük a választ, hogy miért tartják némelyek a felsoroltakat az egyház válságjeleinek?

A legáltalánosabban hangoztatott válasz: azért, mert az egyháznak nem ilyennek kellene lennie – és többen már sorolják is a szerintük megfelelő ismérveket. A Bibliát jobban ismerők az Apostolok Cselekedeteiről írott könyv által bemutatott első, jeruzsálemi gyülekezetet veszik példának, amitől – szerintük – a jelenlegi bizony eltér.

Másodszor tehát arra a kérdésre kell választ adnunk: Mihez mérjük, mihez viszonyítsuk a jelenlegi egyházi helyzetet? Ezt azért fontos tiszt

Lectori salutem! – Üdvözet az olvasónak!

Megújulás egyházainkban, gyülekezeteinkben és a megújulás előkészítése a Biblia Szövetségben – ez jelen mellékletünk témája.

Isten áldja meg gazdagon ezeket a folyamatokat!

Következő lapszámunkban a Biblia Szövetség 2006-os programjairól adunk majd képes beszámolót

tázni, mert fennáll annak a veszélye, hogy mindenki a saját elképzelését tekintse etalonnak.

Milyen az igazi egyház? – tesszük fel tehát harmadik kérdésünket.

Olyan, mint az első gyülekezet volt, vagy olyan, mint a korinthusi, vagy a laodiceai, illetve a thiatirabeli, talán a pergamumbeli gyülekezet volt? Melyik az a paradigma, amit ma „egy az egyben” kellene utánoznunk?

E kérdés megválaszolásához alaposabban kell tanulmányoznunk a Bibliát, ahol azt kell megkeresnünk, hogy Isten mit gondolt és mit jelentett ki az egyházzal. Ha az egyház tükörrel vonatkozó kijelentést vizsgáljuk, és pl. az Ef 4,11-16; 5,25-27; illetve a Jel 21,2 verseit elemezzük, akkor azt figyelhetjük meg, hogy amíg a Jelenések könyve egy eszményi, tiszta egyházzal ismertet meg bennünket, addig az apostoli levelekben olyan egyházzal olvasunk, ami pünkösdkor megalakult, de utána folyamatosan változott, formálódott. Már az apostoli levelekben és a Jelenések könyvében is olyan gyülekezetekről olvashatunk, melyek a bűn miatt megromlottak, folyamatos tisztulásra szorultak, de a megszentelődés útján kisebb-nagyobb bukások és az azt követő megújulások (reformációk?) hatására mégis „továbbhaladtak”. Az Ef 4,11-15. versei egyértelműen arra utalnak, hogy az egyház élete belső és külső romlások-tisztulások váltakozása volt és marad a történelem végéig.

Arról is olvasunk, hogy az egyház majd csak az idők végén jelenik meg tökéletes dicsőségben (Jel 21,2), viszont itt, a földi környezetben soha nem befejezett és tökéletes közösség. Az „idők végén” viszont már az lesz! Ezt mi most még nem látjuk, sőt, olykor az ellenkezőjét tapasztaljuk, viszont a bibliai kijelentés alapján mégis hisszük, hogy az egyház az ő Ura előtt megjelenik majd dicsőségben. Ezért fogalmazzuk úgy a dogmatika tudománya, hogy „az egyház itt a földön a hit tárgya”. Nem azt állítja az Apostoli Hitvallás sem, hogy „látok”, hanem azt, hogy „... hiszek egy egyetemes keresztyén anyaszentegyházat...”. A Heidelbergi Káté 54. kérdése: „Mit hiszel a közönséges keresztyén anyaszentegyházról?”, s válasza: „Hiszem azt, hogy Isten Fia a világ kezdetétől fogva annak végéig... gyülekezetet gyűjt össze...” Ezzel Káténk arra a bibliai igazságra utal, miszerint az egyház nem egy készen adott, statikus

intézmény, hanem a választottak egybegyűjtésének folyamata, mozgása és közössége.

Meg kell tehát szabadulnunk attól a gondolattól, hogy Isten kétezer évvel ezelőtt Jeruzsálemben egy tökéletes, befejezett intézményt alapított, amit nekünk ma csupán „egy az egyben” utánoznunk kell, és akkor minden rendben lesz.

TALÁLHATÓ-E ÁLLANDÓSÁG AZ EGYHÁZBAN?

Ha az egyház az egybegyűjtés életfolyamata, története, akkor tartalmaz-e mégis olyat, ami örök, állandó és stabil, ami sohasem változik?

Igen, felismerhetünk két stabil pontot is. Az egyik: Jézus Krisztus személye. Az a Jézus, aki „tegnap és ma és örökké ugyanaz” (Zsid 13,8). Akié az egyház (Mt 16,18; 1Tim 1,15); aki az egyháznak feje, illetve az egyház az ő teste (Ef 2,22-23).

Az egyház másik változatlan eleme a Szentlélek és az Ige. Ezért állítja a Heidelbergi Káté, hogy

„Igéje és Szentlelke által” végzi Jézus Krisztus ezt az egybegyűjtést. Ezért mondja a Szentlélek, hogy az egyház az „igazság oszlopa” (1Tim 3,15), ti. a Bibliában kijelentett igazságé.

Az egyházban Jézus Krisztus munkálkodik, mégpedig szüntelenül. Nem arról van tehát szó, hogy kétezer évvel ezelőtt Jézus elindította az egyházat, majd magára hagyta, hanem arról, hogy ő ma is végzi elkezdett munkáját, sőt, egyszer be is fejezi azt.

Mi az a munka, amit folyamatosan végez, ami szünet nélkül történik? A Heidelbergi Káté – a már idézett 54. kérdés-feleletében – azt mondja, hogy „Isten Fia a világ kezdetétől annak végéig, Igéje és Szentlelke által az igaz hit egységében magának egy kiválasztott gyülekezetet gyűjt egybe, azt oltalmazza és megtartja” (Mt 28,19-20; 16,18; Jn 10,27-29; 11,52; Rm 8,28-30 stb.). Vagyis, az egyház egyrészt élő test, másrészt pedig olyan hely, ahova Jézus a választottakat egybegyűjti. A Szentlélek által elhívott, újjászült és megtérített ember ugyanis azonnal a

Krisztus-testbe, az egyházba oltatik, mert ott tud növekedni, erősödni és megmaradni a hitben. Itt kap védelmet a Sátán és a világ támadásaival szemben; itt maradhat élő kapcsolatban azzal a Jézussal, aki azt mondta: „Nálam nélkül semmit sem cselekedhettek”. Az igaz egyház ismertetőjele tehát, hogy folyamatosan történik benne Jézus Krisztus egybegyűjtő munkája.

LUKÁCSI VILMA HAMIS DALLAM

A fiam ült a zongorához,
és mert ő még kicsiny legényke,
és a kótát nem ismeri,
csak úgy kalimpált hallás után,
s a játék sikerült neki!
Ha elvételte, újra kezdte,
és kereste a billentyűkön
a jó hangot egymás után.
Az én fülem hamar megunt,
ott tartottam, hogy bekiáltok:
– Feketét üss le, Palikám!

... de mintha magam láttam volna,
amint az Élet zongoráján
keresgélem a hangokat,
és igyekszem, hogy megtaláljam,
hogy kevés hibát ejtve játszom
az isteni akkordokat...

Bűnbánat könnye gyűl szemembe,
mert jaj, de hányszor elvételtem!
S amíg a fiam hallgatom,
érezem: miért sírt egykor Jézus
Jeruzsálem fölött - fölöttem:
hamisan játszott dallamon!

Munkáját pedig Igéjével, a Bibliával, mint eszközével végzi, amellyel táplálja és kormányozza egyházát. Ezért az igaz egyház tagjai mindig imádkozó emberek, akiknek szüntelenül ismétlődő imádsága ez: „Mit akarsz Uram, hogy cselekedjem?” Ha az egyház életét nem járja át ez az imádság, akkor hogyan tud engedni a fejnek? Hiszen az igaz egyház egy valakinek keresi az akarátát, és csupán Krisztusnak engedelmeskedik. Az egyház tehát nem emberek tulajdona, nem emberek ügye, ezért azt semmiféle emberi vagy démoni hatalom nem teheti tönkre. Az egyházat maga Jézus védi és oltalmazza.

Ha viszont egy magát egyháznak nevező földi szervezetnek nincs kapcsolata az élő Krisztussal, nem történik benne egybegyűjtés, tagjai nem engedelmeskednek Krisztusnak és az Ige igazságának, és megszűnik az imádság, akkor az a szervezet bibliai értelemben nem nevezhető egyháznak!

Visszatérve alapkérdésünkre, hogy ti. válságban van-e az egyház, az elmondottak alapján azt a választ kell adnunk, hogy Krisztus egyetlen, egyetlen Egyháza, ami a Krisztus teste, amiről az Apostoli Hitvallás is szól, soha nincs válságban, hiszen ez magának Krisztus válságát jelentené, ami képtelenség.

MILYEN ÉRTELEMBEN BESZÉLÜNK MÉGIS AZ EGYHÁZ VÁLSÁGÁRÓL?

Már a Bibliában, majd később az egyház történelmében is felismerhető, hogy az egyetlen, egész világra kiterjedő EGYHÁZ, ún. rész-egyházakból (2. Helv. Hitv. XVII.), felekezetekből, gyülekezetek millióiból tevődik össze. Ilyen rész-egyház, pl. a Magyarországi Református Egyház is. Az (egyetemes) EGYHÁZ viszont nem azonos egyik keresztyén felekezettel sem, semmiféle országos egyházzal, bár nem választható el egyik-től sem. Ugyanígy nem azonos egyetlen gyülekezettel sem, bár azoktól sem választható el. Viszont a felekezetek és egyes gyülekezeteik csakis a bennük található EGYHÁZ-ra való tekintettel neveztetnek ugyancsak egyháznak.

A Csel 6. és 15. fejezetben, majd az 1Kor 12,28-ban, vagy Ef 4,11-12-ben (stb.) felismerhetjük azt is, hogy Isten rendelése nyomán – a rend miatt – az apostolok létrehozták a szervezeti, jogi; ha úgy tetszik, intézményes, hivatali struktúrát (organizáció). Mert, ahol bűn által megrontott emberek élnek, ott megjelenik a rendbontó, szétdobáló (diabolikus) erő is. De az is egyértelmű, hogy az egyházban minden intézményes statikus elem (jogrend, tisztségek stb.), a gyülekezet (egyház) dinamikus, missziói-mozgalmi elemét kell, hogy védje a rendtelenséggel szemben. A statikus elem – más szóval a szervezet – tehát nem emberi

találmány, hanem isteni rendelésre jött létre. Rendeltetése az volt, hogy segítse és szolgálja azt a munkát, amit Jézus Krisztus végez, vagyis az egybegyűjtést, a legeltetést, az oltalmazást.

Az egyházban a legnagyobb támadásnak és veszélynek mindig a dinamikus elem, a misszió (azaz az egyház lényege) volt és van kitéve, amit két irányból támad a Sátán.

Az egyik a tévtanok felől érkezik, amelynek hatására az egyház eltér a Biblia igazságától, nem vállalja az evangéliumot, a keresztt botrányát, az üdvösség-kárhozat alternatíváját; és kritizálni kezdi Urának kijelentését és parancsait. Ez a támadás világszerte a liberális teológiai oktatás, a lelkészképzés felől indul, majd az üres és élettelen igehirdetésekből jut el a gyülekezetekhez.

A támadás másik iránya az egyház statikus, szervezeti eleme felől érkezik, amikor a szervezet, az ahhoz tartozó hierarchia, a reprezentáció, és demonstráció fontosabbá válik, mint a lényeg: az evangélium.

Mivel a földi egyházban szüntelenül folyt és folyik ez a küzdelem, a reformátorok ezért is nevezték az egyházat harcoló, küzdő egyháznak: ecclesia militansnak.

Ha, tehát beszélhetünk az egyház válságáról, akkor azt ezen a két támadási felületen kell keresnünk! Ma is ott érhetőek tetten az egyház legsúlyosabb válságai, ahol megromlik az igehirdetés és a tiszta bibliai tanítás, aminek következménye a hitélet romlása és a gyülekezeti élet haldoklása. Ilyenkor, ha mégis tapasztalható valamilyen „mozgás” a gyülekezetben, azt legtöbbször a lelkipásztor produkálja nagy energiák befektetésével; de mihelyt abbahagyja, azonnal leáll minden. A válság pedig úgy teljesedik ki, hogy széthull a gyülekezet; marad a templom meg a parókia – műemléknek.

A másik támadási felületnél pedig úgy jelentkezik a válság, hogy a statikus elem – a szervezet és a szervezethez tartozó épületek, illetve a hierarchia és reprezentáció – fontosabbá válik és aránytalanul több pénzt emészt fel, mint a misszió. A rész-egyházak eljuthatnak oda, hogy vezetőik, igehirdetőik már nem ezt kérdezik: „Mit akarsz, Uram, hogy cselekedjem?”, illetve már nem a bibliai igazságot keresik, hanem azt kutatják, hogy mit követel a korszellem, mi az, ami tetszik az embereknek. Legfőbb törekvéseik annak demonstrálására irányulnak, hogy az egyházra szükség van a társadalomban, és hogy az a kulturális vagy karitatív tevékenység, amit végez, mennyire hasznos. A legnagyobb gondjuk pedig az, hogy milyen módon biztosíthatják egy-egy gyülekezet anyagi jövőjét. Az egyházak eljuthatnak oda, hogy az imádság lelke eltűnik, jelentősége megszűnik vezetői és tagjai számára; hiszen erre már nem érnek rá a sok el-

foglaltság (aktivitás) miatt, így az imádság is formalitássá válik.

Ha ezek a jelenségek megnövekednek valamelyik rész-egyházban, akkor beszélünk annak, vagy ami a leggyakoribb, a rész-egyház igehirdetőinek, vezetőinek, gyülekezeteinek válságáról. Ez egyébként a vezető testületek, vagy, ahogy nálunk nevezik, a zsinat válságát is jelezi.

A VÁLSÁG IGAZI KÉRDÉSEI

A rész-egyházak (felekezetek és helyi gyülekezetek) válságával kapcsolatban érdemes három területet külön is megvizsgálni.

Az egyik a válság oka és jele, második a diagnózis, harmadik a megoldás.

a.) A válság okaként már többet is megneveztünk az eddigiek során. Ha ezeket az okokat – és annak megnyilvánuló jeleit – a Magyarországi Református Egyház igehirdetői szolgálatában, gyülekezeteiben, és az egyházi szervezet működésében keressük, akkor több jelet is találunk.

Legsúlyosabb problémának az igehirdetés válságát tartjuk, ami mögött az igehirdetők Jézus Krisztushoz, továbbá a Bibliához és református hitvallásainkhoz való személyes viszonyának rendezetlensége áll. Mert nagy a különbség aközött, ha valaki a Biblia szövegéről beszél, vagy Krisztust, mint Megváltót és a megváltást hirdeti. Krisztust ugyanis csak az tudja hirdetni, aki maga is hiszi a megváltást, s akinek Jézussal élő kapcsolata van. Ha olvassuk újságjainkat, nézzük TV műsorainkat, akkor legtöbbször az a tapasztalatunk, hogy csak a „lényeg”: azaz Krisztus és a megváltás, vagyis az evangélium hiányzik azokból. De a templomok országszerte üresen ásító padjai sem csak az unalmas, hanem éppen az evangéliumot nélkülöző prédikációkról árulkodnak. Akkor pedig mitől elevenedne meg a sok közömbös és passzív egyháztag? Értelmetlen, hogy a válság ijesztő statisztikai jelei nem foglalkoztatják az egyházi felelősöket; az okok megnevezését pedig vagy tabunak tartják, vagy nem is látják. Félnék szembe nézni azzal a ténnyel, hogy milyen sok lelkészi állás és gyülekezet szűnne meg akkor, ha az állam nem támogatná az egyházat, és az csak a gyülekezet tagjaira szorulna! (Lehet, hogy ezért az állításért majd én is „szorulok”?)

A válság oka az is, hogy ahogyan az igehirdetések területén, úgy a gyülekezetek működésénél sem meri egyházunk vállalni a bibliai normák kimondását és érvényesítését. Egyházunk vezetésének és igehirdetőinek jelentős része mintha elfelejtette volna, hogy az „egyház... az igazság oszlopa”, így a vezető testületek, a zsinat és a vezetők fő feladata a tanítás tisztasága feletti őrködés lenne.

Tankérdésekkel, a bibliai igazságok tisztázásával zsinatunk „emberemlékezet óta” nem foglalkozott, ezért aztán nálunk mindent lehet – következmények nélkül – tanítani. Megdöbrentő, pl., hogy az egyháztagság, keresztség, az úrvacsora, a presbiteri tisztség kérdéseiben milyen nagy a tájékozatlanság, illetve a Bibliától és hitvallásainktól idegen gyakorlat. Éppen ezért anarchia tapasztalható sokszor egyháztagjaink és presbiteraink között is. Költői a kérdés, de tegyük fel: Elmondható-e gyülekezeteink tagságáról, hogy az „igaz hit egysége” köti őket össze, a Heidelbergi Káté 54. kérdés-felelete jellemzi az egyházat? Milyen hitet vall sok egyháztagunk, presbiterünk, lelképásztorunk és több világi tisztségviselőnk? Sajnos sok olyan embert is teljes jogú egyháztagnak nevezünk, akiknek az igaz hithez szemmel láthatólag semmi köze nincs. Ha megkérdeznénk őket, hogy mit hisznek Jézus Krisztusról, megigazulásról, újjászületésről, a kiválasztásról, feltámadásról stb., akkor ugyan mit válaszolnának? Nem kellene-e ezeket az embereket szembesíteni a bibliai normákkal a nagy „egybemosások” és „elkenések” helyett?

Mivel az egyháztagok döntő többségének semmi köze az élő Krisztusban gyökerező igaz hithez, ennek a helyzetnek az a következménye, hogy ezek választanak többségi szavazat alapján presbitereket, lelképásztorokat, sőt közülük lesznek presbiterek, vagy egyházi vezetők. Szavazataik alapján születnek presbiteri döntések, zsinati határozatok, illetve választanak lelkészi és egyházi tisztségekre embereket. De a válság jele az is, hogy a gyülekezetek imádkozó tagsága a legtöbb helyen néhány emberre zsugorodott. Egyházunk és gyülekezeteink imaélete alig mutat életjeleket, a kétes értékű „jeleket” pedig legtöbbször a pénz körül támadt viszályok jelentik. S ha már az anyagiaknál tartunk, akkor meg kell jegyeznünk azt is, hogy feltűnően kevés pénz jut az egyház egybegyűjtő, misszióra nevelő és motiváló munkájára, szemben azzal, amit egyházunk a struktúra konzerválására fordít. Ennek következtében pedig az egyház vezetősége és a gyülekezetek között mélyül a szakadék. Ezek a jelek persze nem új keletűek, de újra megjelentek.

b.) Következő feladatunk az, hogy állítsunk fel diagnózist, illetve vonjunk le konzekvenciákat (következtetéseket) a jelekből. Egyesek hajlanak arra a nagyon radikális és általánosító megállapításra, hogy ezek a jelek pl. a Magyarországi Református Egyház halott voltára utalnak. Mások óvatosabban fogalmaznak, és a látható ill. láthatatlan egyház áldialektikája mögé menekülve azt mondják, hogy éles határvonalat kell húzunk a látható és láthatatlan egyház közé. Sokan azt mondják, hogy a láthatatlan egyház a lényeg, a látható pedig úgyis megég az ítélet tüzeiben. Ez

a szemlélet azonban idegen a Bibliától! A látható ill. láthatatlan egyház fogalmát ugyanis a hitvallások és a dogmatikusok nem két egyház megnevezésére használják, hanem annak érzékeltetésére, hogy a láthatatlan egyházat (amibe a választottak tartoznak) a maga teljességében csak Isten látja. De ebből nem az következik, hogy a láthatatlan egyház tagsága itt a Földön ne lenne mégis látható. A látható és láthatatlan egyház megjelölés ugyanis ugyanannak az igaz egyháznak két „oldalára” vonatkozik. A láthatatlan egyháznak, ha nem is a maga teljességében, de mégis láthatóvá kell válnia ebben a világban. Ezt a Biblia követelményként tárja a hívők elé, amikor így szólít fel a Szentlélek: „Álljon el a hamisságtól minden, aki a Krisztus nevét vallja!” (2Tim 2,19). Victor János teológiai tanár eszméltető sorait hadd idézzem: „A láthatatlan egyház valósága láthatóan elsősorban az egy helyen lakó hívők gyülekezeteiben jelenik meg, és rejtelmes élete ezeknek az életében válik szemlélhetővé. Aki látni akarja a láthatatlan egyházat... annak itt kell azt keresnie. Ezért van az, hogy az Újtestamentum nyelve az ilyen helyi gyülekezeteket nemcsak ugyanazzal az 'ekklésia' névvel jelöli, hanem róluk ugyanolyan jelzőkkel és állítmányokkal beszél, amelyek az egyházat a maga egészében illetik meg.”

Egyházunk állapotával kapcsolatban diagnózisunk tehát a következő: Egyrészt egyházunk újra olyan krízis- és válsághelyzetben van, mint amibe történelme folyamán többször is került. Másrészt, mivel egyházunknak ma is vannak gyülekezetei, ahol Krisztus maga szól az igehirdetésekből, s ennek láthatóak a következményei is, vagyis történik a választottak egybegyűjtése, és tagjai törekszenek az igazság oszlopaivá lenni, a biblikus rendet megvalósítani, ezért nem mondhatjuk azt, hogy egyházunk mindenestül halott, vagy a Sátán zsinagógája.

Ugyanakkor arra is rá kell mutatnunk, hogy bizonyos helyeken és gyülekezetekben a halál uralkodik, és ott nincs is egyház. Máshol viszont még él, de megromlott.

Ahol nincs egyház, ott mindent újra kell kezdeni! Ahol megromlott, ott pedig sürgős és komoly reformációra szorul. De meg kell szabadulnunk attól a téves szemlélettől is – amibe sokan esnek a református egyház kritikásai közül –, hogy egyházunkat azonosítsuk akár a benne folyó teológiai oktatással, akár annak csúcsszerveivel, vagy vezetőivel! A Biblia ugyanis „gyülekezet”-ben gondolkodik, ezért amelyik gyülekezetben „az igaz hit egységében” gyűlnek össze emberek, ott van közöttük Jézus Krisztus, és ott van az egyház is.

A megoldást először általánosságban szeretnénk megfogalmazni: Vissza a Bibliához, és hitvallá-

sainkhoz! Ha pontosítva fogalmazzunk, akkor: vissza a Biblia megfeszített, feltámadt és az Atya jobbán uralkodó Krisztusához! Ez a visszatérés a gyülekezetekben elsősorban az evangéliumot továbbadó (evangélizáló), és a biblikus tanítást közvetítő igehirdetésben kell, hogy megtörténjen. A megváltás evangéliumát kell, hogy hirdessék megszentelt életű igehirdetők!

Ezzel arra a véleményünkre szeretnénk rámutatni, miszerint a válság megoldásának helye és kiindulópontja a gyülekezetekben van. Minden lelkipásztornak, hívő presbiternek és élő hitű egyháztagnak a saját gyülekezetére kell koncentrálnia, és ott kell bátran kiállnia a bibliai igazságok mellett. Még akkor is, ha ez nehéz feladat, és akkor is – amire gyakori példa van –, ha a lelkipásztor is ellenük fordul.

Annak érdekében viszont, hogy az erre vállalkozó lelkipásztorok, presbiterek, egyháztagok, egyházi vezetők ne maradjanak magukra, országos mozgalmat kellene indítanunk, amihez gyülekezetek, presbiterek, lelkipásztorok, sőt egyházi vezetők is csatlakozhatnának. Ők elkötelezhetnék magukat arra, hogy gyülekezetükben a Biblia tanításához és azokhoz a hitvallásokhoz hűen járnak el, amikhez csatlakozva 1567-ben, Debrecenben gyülekezetek egy csoportja megalakította a magyar református egyházat!

Ennek gyakorlati megvalósítása történhetne a következők szerint is.

- 1.) Országos reformmozgalom indulhatna az egyházban olyan lelkipásztorok, presbiterek, egyháztagok, esetleg presbitériumok és gyülekezetek összefogásával, akik a jelenlegi, ún. népegyházi gyülekezetek reformációját a Biblia és hitvallásaink szellemében sürgetőnek tartják. Erre a felismerésre az a meggyőződésünk indít, hogy az egyházban reformáció nem attól lesz, ha néhányan kilépnek a jelenlegi struktúrából, hanem, ha a gyülekezeteken belül egyre többen rálépnek a bibliai útra, és bátran megkezdik a változtatást.
- 2.) A mozgalom tagjai világosan megjelölhetnék a reformációt legsürgetőbbben igénylő területeket, annak tartalmi elemeit. Gyülekezetekben, konferenciákon, egyházi gyűléseken ismertethetnék a Biblia és hitvallásaink legfontosabb tanításait, amit az üdvösség útjáról, a biblikus gyülekezeti élet lényegéről; közelebbről az egyháztagság, a

*„A vallás legnagyobb kísértése,
hogy Isten iránti udvariassági formula lesz.
Udvari népek, lakájok betanult hajlongásai
a király előtt.”
(Muraközy)*

keresztség és úrvacsora lényegéről, feltételeiről tudni kell. Bemutathatnák, hogy mit tanít a Biblia a diakóniáról, az egyházfegyelemről, az egyházi tisztségekről, a zsinat feladatairól. Tudatosíthatnák, hogy a misszió (bel- és külső) az egyháznak nemcsak kötelessége, hanem olyan tulajdonsága, ami nélkül elveszti identitását.

Ugyanakkor a mozgalomhoz csatlakozók elköteleznék magukat arra, hogy saját gyülekezetükben fáradozni fognak azon, hogy a rájuk bízott gyülekezetek visszatérnek majd az ige tiszta hirdetéséhez, a sákramentumokkal való helyes éléshez, a diakónia és misszió, valamint az egyházfegyelem biblikus gyakorlásához. Vállalnák azt, hogy csak Jézus Krisztusba vetett hitét megvalló férfiakat választanak presbiternek vagy tisztségviselőnek. Továbbá missziói célkitűzésük lenne – főként városokban – olyan új gyülekezetek plántálása is, amelyek már bibliai normák alapján működnek.

3.) A mozgalom legfontosabb eszköze az imádság lenne, amiben az a hitünk jutna kifejezésre, hogy minden megújulás csakis a szuverén Isten kegyelméből kezdődhet. Ezért a mozgalomhoz csatlakozók vállalnák, hogy rendszeresen imádkoznak egyházunkért.

Másik eszközük a gyülekezetek rendszeres tanítása, bibliaiskolai tanfolyamok szervezése, konferenciák rendezése, tartása lehetne, amihez a médiát is felhasználnák. Ezek az eszközök a tájékoztatást, de ha szükséges, a nyomásgyakorlást is szolgálhatnák, hogy, ti. az egyház felelős vezetői maguk is készek legyenek a reformáció munkálására – ne pedig a szakadék túlsó feléről kiabáljanak át, és hivatkozzanak fontos elfoglaltságaikra.

4.) A mozgalomhoz csatlakozók vállalhatnák azt is, hogy elhatárolódnak minden olyan tanítástól, irodalomtól, gyülekezeti és egyházi gyakorlattól, ami a Biblia és hitvallásaink tanításával ellenkezik. Ezek ellen együttesen emelnék fel szavukat, képviselőiket bojkottálnák, sajtótermékeiket nem vásárolnák, és nem terjesztenék. A mozgalomhoz csatlakozó gyülekezetek pedig a Bibliától és hitvallástól idegen tanokat képviselő, és az élő evangéliumot nem hirdető lelkészeket nem választanák meg lelkipásztorukká, presbiterükké. A Bibliához és hitvalláshoz hűtlen gyülekezeteket, presbitériumokat, lelkipásztorokat pedig felszólítanák, hogy térjenek vissza azokhoz a dokumentumokhoz, amelyek körül a magyar református egyház egykor megalakult.

Kedves Hallgatóim!

Tapasztalatom az, hogy sokan vagyunk, akik szenvedünk attól a válságtól, amiben egyházunk

évtizedek óta él. Szennvedünk és keressük mindazok kezét, akikkel összefoghatnánk a megoldás és megújulás érdekében. Megvallom, hogy tusakodásaim és másokkal való testvéri tanácskozásaim során én a fentebb elmondottakig jutottam. De kész vagyok – és talán a Biblia Szövetség nevében is mondhatom, hogy készek és nyitottak vagyunk – minden jobb és biblikusabb megoldási javaslat megvizsgálására, a másoktól való tanulásra és a reformációt munkálókkal való összefogásra.

Az ismerttetett megoldást azért szorgalmazzuk más megoldásokkal szemben, mert hitünk – és a korábbi ébredésekből szerzett tapasztalataink – szerint református egyházunkban megvan a pozitív változás lehetősége.

Bár sokan vagyunk, akik szeretnénk a változást, de az a kérdés, hogy vagyunk-e elegenden? Ha erre a reformációra még nem érett meg lelkipásztoraink és presbiteraink legalább tíz százaléka, és nem születik országos, esetleg regionális összefogás, akkor a válság tovább eszkalálódik (fokozódik), és marad az eddigi lehetőség, hogy ti. ki-ki a maga gyülekezetében végzi a reformáció felvázolt munkáját, ami sokkal eredményesebb lenne kiterjesztett összefogás esetén. ■

Az ötvös tüze

Néhány hölgy Bibliát tanulmányozott, és amikor elérkeztek Malakiás könyvéhez, a harmadik fejezetben találtak ezzel a kijelentéssel: "leül az ötvös, és megtisztítja az ezüstöt". Az olvasott rész lenyűgözte az asszonyokat, és próbálták megfejteni, hogy vajon mit fejez ki ez az állítás Isten természetéről.

Egyikőjük felajánlotta, hogy utána néz, hogyan tisztítják az ezüstöt, és majd a következő találkozáskor megosztja tapasztalatait a többiekkel. Fel is hívott egy ötvöst, és találkozást beszélt meg vele a műhelyében. Elérkezett a látogatás ideje, amikor is a férfi fogott egy darab ezüst-rudacsát, tűz fölé emelte, és hagyta, hogy felmelegedjen. Közben magyarázta, hogy az ezüst tisztításához a tűz közepébe kell tartani a rudat, oda, ahol a lángok a legmelegebbek, hogy a szennyeződés kiégjen belőle.

A vendég érdeklődéssel figyelte a tisztítási folyamatot, és eszébe jutott az ígevers: "leül az ötvös, és megtisztítja az ezüstöt". Megkérdezte tehát a mestert, hogy az ötvösnek a tűznél kell-e ülnie az ezüsttisztítás teljes ideje alatt. A férfi igennel válaszolt, és elmagyarázta, hogy nemcsak ülnie, de figyelnie is kell egész idő alatt, mert ha az ezüst a kelletnél akár csak egy perccel is tovább marad a lángok között, akkor megsemmisül.

Vendége érdeklődve kérdezett tovább: Honnan tudja, hogy mikor teljesen tiszta az ezüst?

Az ötvös mosolyogva válaszolt: Ó, az nagyon egyszerű. Akkor, amikor látom magamat benne.

VÁLASZTÁSI SZABÁLYZAT

A Biblia Szövetség (Pécel, Kálvin tér 2/B) Alapszabályának 9.§ (3) b. pontja alapján a közgyűlés hatáskörébe tartozik a képviseleti szervek megválasztása, aminek előkészítésére, lebonyolítására és kihirdetésére a Szövetség Tanácsa Választási szabályzatot alkot (19.§).

1. A Szabályzatot azoknak a tisztségviselőknek választására kell alkalmazni, akiknek megválasztását a Szövetség Alapszabálya a közgyűlés hatáskörébe utalja. Ezek a tisztségek a következők:

a Szövetség Tanácsának 15 tagja és 3 póttagja,
a Fegyelmi bizottság két tagja és két póttagja,
a Felügyelő bizottság elnöke, két tagja és póttagja.

2. A Szövetség Tanácsa a választás előkészítésére – a választás napját megelőzően legalább 4 hónappal – a szövetségi tagok közül 5 tagú (1 elnök és 4 tag) Jelölő bizottságot állít fel. A Jelölő bizottság a jelölőlista lezárásakor átalakul Választási bizottsággá.

Nem választható ezekbe a bizottságokba olyan személy, aki az 1. pontban felsorolt tisztségek valamelyikét betölti, és nem kerülhet jelölőlistára az, aki ezekben a bizottságokban tag vagy elnök.

A Jelölő bizottság munkájában a Tanács által delegált két tanácstag tanácskozási joggal részt vesz. A delegálás a választás idejére nem terjed ki.

3. A Választási bizottság a választást követő 20. napon automatikusan feloszlik. Fellebbezés benyújtása esetén a bizottság a fellebbezés ügyében hozott döntés meghozatala után oszlik fel. A bizottság egyszerű szótöbbséggel, szavazategyenlőség esetén az elnök szavazatával dönt. Döntéseiről jegyzőkönyvet készít.

4. A Jelölő bizottság feladata a választás előkészítése, a jelölőlista elkészítése, sorrend meghatározása, jelölések összeszámlálása, a szavazólap meghatározása.

Előzetes tájékozódás alapján jelölőlistát készít, amire tanácstagi jelöltként 18 (9 lelkész, 9 nem lelkész), Fegyelmi biz. tag jelöltként 4 (2 lelkész, 2 nem lelkész),

Felügyelő biz. tag jelöltként 3,

Felügyelő biz. elnök jelöltként 1 szövetségi tag neve kerül.

A jelölés során figyelemmel kell lenni a Tanács hatáskörébe utalt feladatok ellátására, valamint a körzetek lehetséges képviseletére. A listára kerülő nevek sorrendjét a Jelölő bizottság határozza meg.

A listára ajánlott személyeket a bizottság felkéri, hogy nyilatkozzanak a jelölés elfogadásáról, illetve megválasztás esetén a tisztség vállalásáról. Nemleges válasz esetén új tagot kell jelölni.

A jelölőlistát valamennyi szövetségi tag címére el kell küldeni legalább a választást megelőzően 1 hónappal. A bizottság által ajánlott lelkészi és nem lelkészi jelöltek helyett legfeljebb 3-3 másik személyt is jelölhetnek a tagok a jelölőlistán, azonban a bizottság által megadott nevek közül annyit ki kell húzni,

ahány újat ajánlanak. Csak az a jelölőlista érvényes, amin legfeljebb 9 lelkész és 9 nem lelkész jelölt neve szerepel, és a Biblia Szövetség pecsétjével ellátott. A jelölőlistát 15 napon belül kell visszaküldeni a Szövetség címére, a visszaküldött – egyébként érvényes – jelölőlista akkor is érvényes, ha az nincs a feladó nevével és címével ellátva.

A Jelölő bizottság a visszaérkezett jelölőlisták számát, érvényességét – a visszaérkezés lezárását követő egy héten belül – jegyzőkönyvben rögzíti. Az érvényes jelölőlistából megállapítja a jelöltek nevét, és 9 lelkész és 9 nem lelkész nevével meghatározza a szavazólapra kerülőket.

A Fegyelmi bizottság tagjának javasolt 4, és a Felügyelő bizottság tagjának és elnökének javasolt 3, ill. 1 személyt a Jelölő bizottság határozza meg, külön jelölőlista nem, csak szavazólista készül. A Fegyelmi bizottság jelöltjeinél külön kell megjelölni a lelkész (2) és nem lelkész (2) személyeket.

A Jelölő Bizottság a jelölőlista kiküldésével egyidejűleg a BSZ tagokat értesíti a választás idejéről és helyéről, a Biblia és Gyülekezet c. újságban tájékoztat a választás előkészületeiről.

5. A **Választási bizottság** gondoskodik arról, hogy a választási lapra kerültek életútjáról, munkájáról, szolgálatáról a szövetségi tagok rövid tájékoztatást kapjanak legkésőbb a szavazásig.

Megtervezi – a Tanács által kijelölt helyen és időben – a választás lebonyolítását.

A választást megelőzően elkészíti a szavazásra jogosultak névsor szerinti névjegyzékét.

A névjegyzék alapján 4 szavazókört hoz létre, amik feladata a szövetségi tagok regisztrációja a közgyűlésen, valamint a szavazólapok kiosztása és összegyűjtése. A szavazókör 3 tagú, vezetője a Választási biz. egy tagja, tagjai olyan szövetségi tagok, akik nem kerültek fel a szavazólapra vagy jelölőlistára. A szavazóköri jelleg megszűnik a közgyűlés megkezdésekor, elnökük és tagjai később közösen munkálkodnak a választás lebonyolításában.

A szavazólapot és jelölőlistákat (amik tisztségek szerint színben elkülönülnek) borítékban kell átnyújtani a regisztrált választóknak. A tanácstagi szavazólapon elkülönítettek a lelkész és nem lelkész jelöltek is.

Csak a Biblia Szövetség körbélyegzőjével pecsételt szavazólapon, illetve jelölőlistán lehet szavazni.

A tisztújító közgyűlést a Választási bizottság elnöke vezeti, amikor is tájékoztatást ad a választás előkészítéséről, a választásra jogosultakról, a jelölti lista és szavazólap összeállításának szövetségi szempontjairól, a titkos szavazás módjáról, a szavazatleadás határidejéről, és a választási eredmény kihirdetésének várható időpontjáról.

Tájékoztat a Fegyelmi és Felügyelő bizottság jelölti

listájáról, vitára illetve nyilvános szavazásra bocsátja azt. A szótöbbséggel elfogadott listát szavazólapként titkos szavazásra bocsátja.

Választásra csak a közgyűlésen megjelentek és regisztráltak jogosultak. A választás érvényes, ha a Szövetség közgyűlése határozatképes és a közgyűlésen jelenléte regisztráló szövetségi tagok legalább fele szavaz. Tisztségenként, illetve személyenként eredményes, ha a leadott szavazatok legalább felét megkapja a jelölt, póttag esetén az érvényességnek ez az arány nem feltétele.

Szavazni a szavazólapokon szereplő személyek neve mellé tett jelöléssel (kék vagy fekete színű tintával) lehet. A jelölés a név melletti négyzetbe írt + vagy X jel lehet. Tanácsstagoknál 8 lelkészi és 7 nem lelkészi jelöltre, Felügyelő bizottsági tagoknál legfeljebb két jelöltre, elnökénél legfeljebb egy jelöltre, Fegyelmi bizottság tagjánál legfeljebb egy lelkészi és legfeljebb egy nem lelkészi jelöltre lehet szavazni. Érvénytelen az a szavazat, illetve szavazólap, amelyiken a szavazáshoz meghatározott jelek valamelyikén kívül bármilyen megjegyzés, név vagy egyéb jelölés szerepel – kivéve, ha erre vonatkozóan a szavazás előtt a vezető elnök más utasítást ad –, illetve a szavazathoz nem az erre szolgáló négyzetet használták, vagy laponként – illetve azon belüli megosztásnál – a lehetséges szavazatoknál többet adtak le.

A szavazólapokat a szavazókör tagjaival kiegészült Választási bizottság összegyűjti, megszámlolja, érvényességét ellenőrzi, az érvénytelen szavazólapokat elkülöníti. Megszámlálja és összesíti a leadott érvényes, illetve elkülönítve az érvénytelen szavazatok számát.

A Tanács tagja a nyolc legtöbb szavazatot kapott lelkészi jelölt, és a hét legtöbb szavazatot kapott nem lelkészi jelölt lesz; póttagja pedig a legkevesebb szavazatot kapott lelkészi, és a két legkevesebb szavazatot kapott nem lelkészi jelölt.

A Fegyelmi bizottság tagja a legtöbb szavazatot kapott lelkészi és nem lelkészi jelölt, a többiek póttagok. A Felügyelő bizottságba tagként a két legtöbb szavazatot kapott személy, póttagként a harmadik személy kerül.

Szavazategyenlőség esetén a szavazólap szerinti sorrend dönt.

Megválasztott tagok, póttagok sorrendjében (az elért szavazatszámok feltüntetésével) jegyzőkönyvben kell rögzíteni a választás eredményét, amit a Választási bizottság tagjai aláírásukkal hitelesítenek. A jegyzőkönyv három hiteles példányban készül. A választási jegyzőkönyvet a közgyűlés jegyzőkönyvéhez kell csatolni.

A leadott szavazatok számáról, az érvényes szavazatok alapján megállapított választási eredményről a Választási bizottság elnöke még a közgyűlés befejezése előtt tájékoztatást ad. A választási eredményt a Biblia és Gyülekezet c. folyóiratban is meg kell jelentetni.

A választás folyamán tiltakozást lehet benyújtani a Választási bizottság elnökéhez, a bizottság a tiltakozás ügyében azonnal határoz, döntését a választási közgyűlésen kihirdeti. Ha a tiltakozó a döntést nem fogadja el, akkor ezt a kihirdetést követően azonnal közölnie kell az elnökkel, aki rögtön köteles a közgyűlés elé terjeszteni a tiltakozást, amiről a közgyűlés vita nélkül azonnal határoz; határozata ellen fellebbezési lehetőség nincs.

A választás fellebbezési ideje 15 nap. Ha fellebbezésre nem kerül sor, akkor a szavazást követő 20. napon a szavazólapokat meg kell semmisíteni, amit eddig a bizottsági tagok aláírásával ellátott, lezárt borítékban tároltak.

A fellebbezést a Választási bizottsághoz címezve – a Biblia Szövetség titkáránál – írásban kell benyújtani, amit a bizottság – első fokon – elbírál a fellebbezési határidő letelte utáni tizenöt munkanapon belül. A Választási bizottság fellebbezési ügyet elbíráló döntése ellen a címzett írásbeli fellebbezést nyújthat be a közgyűléshez, amit a BSZ elnökéhez címezve kell a döntés kézhezvételét követő nyolcadik munkanapig postára adni. A fellebbezésről a soron következő közgyűlés dönt, ami ellen fellebbezni nem lehet.

Fellebbezés nyújtható be a választás tisztaságának megsértése, jogszerűtlensége és összeférhetetlenség feltételezése esetén, kivéve a választási közgyűlésen benyújtott tiltakozást, vagy ahhoz szorosan kapcsolódó ügyet.

Fellebbezésre jogosult a választáson regisztrált szövetségi tagok legalább 10 %-a.

A Szabályzat hatályba lép az elfogadással.
Pécel, 2006. szeptember 23.

Közlemény

A Biblia Szövetség Tanácsa tájékoztatja a Szövetség tagjait, hogy a választási szabályzat előírása szerint felállította a Jelölő bizottságot, és megválasztotta

elnökének:

– Kovátsné Puskás Ildikót,
tagjának:

– Benedek Csillát,

– Weber Istvánnét,

– Ifj. Neuwirth Tibort,

– Tamás Balázst.

A bizottság még ebben az évben megkezdí munkáját, és a szabályzat értelmében előkészíti, illetve megszervezi a Biblia Szövetség soron következő tisztújítását.

A választásra – előzetes terveink szerint – 2007. május 1-jén, a Szövetség közgyűlésén kerül majd sor. Kérjük a Biblia Szövetség tagjait, hogy a jelölésben és a szavazásban lelkiismeretesen és aktívan vegyenek majd részt!